

Euran lukion vanhempainilta

24.4.2024

YO-tutkinto

Kaikkien suoritettava

Vähintään kolmesta ryhmästä suoritettava vähintään neljä koetta. Yhden suoritetuista on oltava pitkän oppimäärän koe.

Reaalikokeessa on kaksi koepäivää ja aineryhmästä valitaan kirjoitusaine etukäteen

psykologia
filosofia
historia
fysiikka
biologia

uskonto
elämänkatsomustieto
yhteiskuntaoppi
kemia
maantiede
terveystieto

YO-kokeet

- Kolme peräkkäistä kertaa voi kirjoittaa
- Arvosanoja voi **korottaa** jälkeenpäin
- Hylätyn kokeen voi uusia **kolme kertaa kolmella seuraavalla tutkintokerralla**
- Tutkintoaineesta on oltava **pakolliset opintojaksot suoritettuna**
- Yo-kokeet laaditaan **pakollisten ja syventävien opintojaksojen pohjalta** – siksi kirjoitettavista aineista kannattaa opiskella myös syventäviä opintojaksoja
- Yo-tutkintoa voi myöhemmin **täydentää**

Ilmoittautuminen

- Yo-kokeeseen ilmoittaudutaan etukäteen: kevään kokeeseen marraskuun loppuun mennessä ja syksyn kokeeseen kesäkuun alkuun mennessä
- Ilmoittautuminen on **sitova** – tutkinto katsotaan aloitetuksi siitä, kun kokelas on ilmoittautunut ensimmäisen kerran johonkin yo-tutkinnon kokeeseen.
- Oppivelvollisilla viisi ensimmäistä yo-koetta on maksuttomia; myös hylätyn maksuttoman kokeen uusinta on maksuton.
- Ylimääräiset kokeet ja hyväksytyn kokeen korottaminen ovat maksullisia (38 e/koe)
- **Erityisjärjestelyt** mahdollisia hakemuksesta (esim. lisääaika, erillinen tila) – **lausunto tarvitaan ajoissa** - HUOM! Äkilliset sairastumiset tms.

Ylioppilaaksi valmistuminen

- Kokelas valmistuu ylioppilaaksi kun hän on
 - 1. suorittanut hyväksytysti yo-tutkintoon vaadittavat kokeet
 - 2. suorittanut lukion oppimäärään kuuluvat opinnot

(HUOM! Keväällä valmistuvien osalta suoritukset oltava arvioituna huhtikuun loppuun mennessä)
- Kompensaatio:

Tutkinto voi tulla suoritetuksi, vaikka jostain aineesta tulisi hylätty arvosana. Kompensaatiota voidaan käyttää, jos kokelaan suorittamien muiden kokeiden arvosanat osoittavat tietoja ja taitoja sekä riittävää kypsyyttä.

Yo-tutkinnon arvosanat

- L (Laudatur) = 7 pistettä
- E (Eximia cum laude approbatur) = 6 p
- M (Magna cum laude approbatur) = 5 p
- C (Cum laude approbatur) = 4 p
- B (Lubenter approbatur) = 3 p
- A (Approbatur) = 2 p
- I (Improbatur) = 0 p

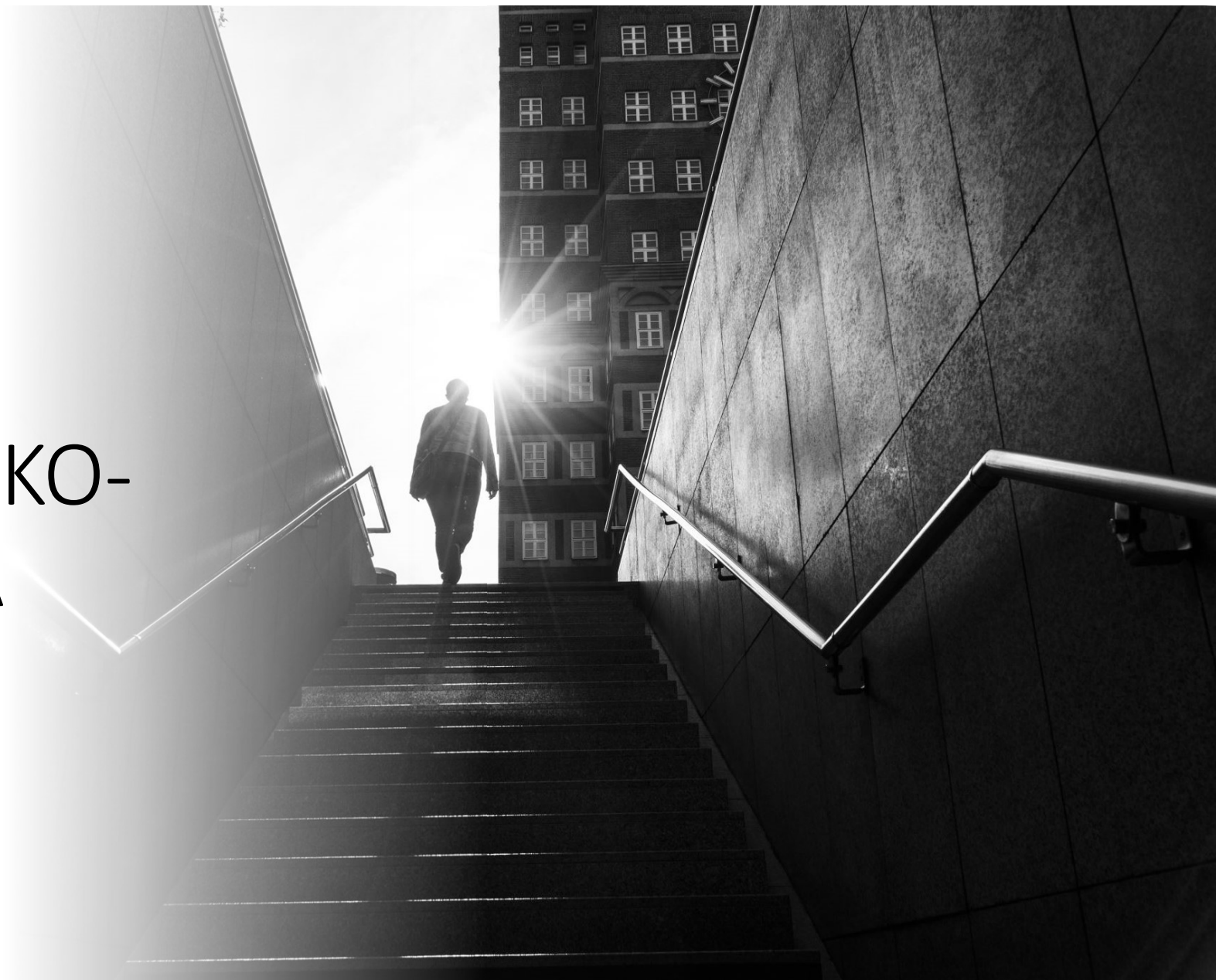
Kompensaatio

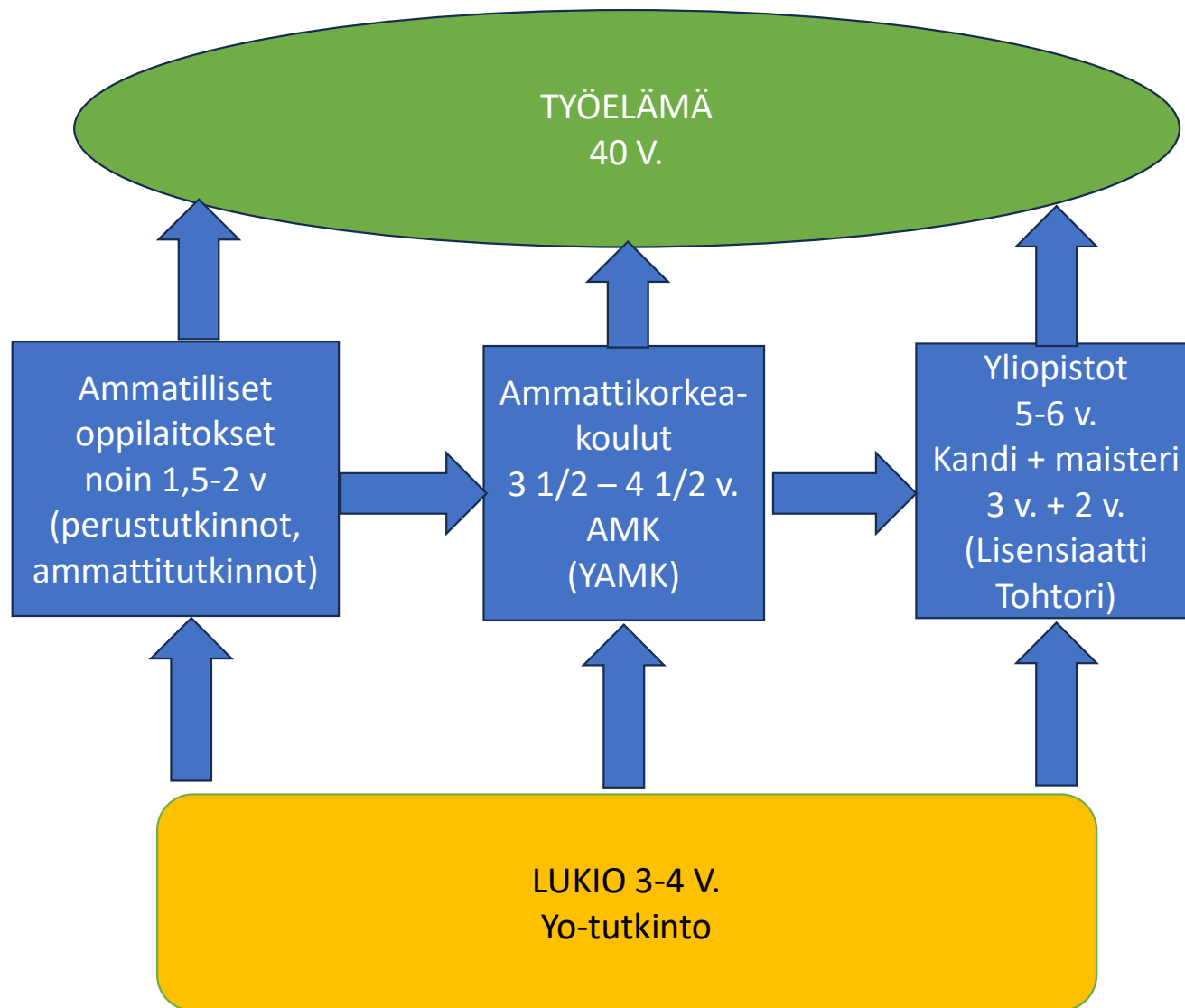
- Hylätyn arvosanan (I) kompensointiin tarvitaan 10 pistettä
- Esim. suorittanut neljä muuta tutkintoon vaadittavaa koetta seuraavin arvosanoin
 - AABB ja AAAC

Tärkeitä päivämääriä

- Ilmoittautuminen syksyn yo-kirjoitukseen 31.5.2024 mennessä
- Syksyn yo-kokeet: 16.9.-30.9.2024
- Syksyn yo-tulokset: 14.11.2024
- Kevään yo-kokeet: 11.3.-26.3.2025
- Huhtikuun 2025 loppuun mennessä oltava kaikki lukion opintojaksot arvioituina, jotta voi valmistua 31.5.
- Yo-tutkinnon tulokset 13.5.2025
- Ylioppilasjuhla 31.5.2025 klo 11

KOHTI JATKO- OPINTOJA

Ammattikorkeakoulu vai yliopisto?

Ammattikorkeakoulu

- Alempi korkeakoulututkinto (työkokemuksen jälkeen mahd. hakea YAMK- tai maisteritutkintoon)
- Johtaa tiettyyn ammattiin
- Opiskelu käytännönläheistä ja työelämälähtöistä
- Paljon harjoittelua työelämässä
- Opintosuunnitelman saa melko valmiina; valmistumispäivä tiedossa
- Pakollisia, vaihtoehtoisia ja vapaasti valittavia opintoja
- Paljon projekti- ja tiimityöskentelyä, myös itsenäistä tiedonhankintaa
- Tentit, projektityöt, opinnäytetyö

Yliopisto

- Ylempi korkeakoulututkinto (kandi + maisteri)
- Ei yleensä johda suoraan mihinkään ammattiin
- Opiskelu teoreettisempaa; tiede ja tutkimus painottuu
- Jollain aloilla myös harjoittelua
- Opiskelusuunnitelmat ja aikataulut laaditaan pääosin itse – AKATEEMINEN VAPAAUS
- Pääaine- ja sivuaineopinnot
- Paljon itsenäistä tiedonhankintaa ja työskentelyä sekä tenteissä laajoja kokonaisuuksia
- Luennot, demot, tentit, pro-gradu –tutkielma tai diplomityö

KORKEAKOULUJEN YHTEISHAKU

[Opintopolku.fi](https://opintopolku.fi)

[Yliopistovalinnat.fi](https://yliopistovalinnat.fi)

[Ammattikorkeakouluun.fi](https://ammattikorkeakouluun.fi)

KORKEAKOULUJEN VALINTAPERUSTEET

- **1. Todistusvalinta:**
 - yo-todistus (alasta riippuen 51-80 %, oikeustiede 40 %, kulttuuri- ja taidealoilla ei käytetä todistusvalintaa)
 - pistetaulukot: yliopistovalinnat.fi ja ammattikorkeakouluun.fi -sivustoilta -> **muuttuu v. 2026!**
- **2. Valintakoevalinta** - amk-valintakoe, yliopistoissa alakohtaiset + valintayhteistyö -> **muuttuu v. 2025!**
- **3. Todistusvalinta tai valintakoe + soveltuvuuskoe** (esim. luokanopettaja)
- **4. Ennakkotehtävä + valintakoe** (taide- ja kulttuurialat)
- **5. Avoimen korkeakoulun väylät** (erilliset haut)
- **6. Näyttöreitti**

- Valintakokeet perustuvat pääasiassa lukion tiettyjen aineiden oppimääriin, ennakkomateriaalin tai kokeessa jaettavaan aineistoon. Ei enää vaadi suurta valmistautumista.

- Tietty määrä paikoista varataan ensikertalaisille hakijoille (ns. ensikertalaisuuskiintiö).

- **Ensikertalainen = ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakeva**

- Ensikertalaisuuden menettää, kun ottaa opiskelupaikan korkeakoulussa vastaan (hakeminen ja hyväksytyksi tuleminen ei vaikuta).

- Osassa valintakohteista todistusvalinta koskee vain ensikertalaisia.

Valintakoeuudistus 2025

- Valintakokeiden määrä vähenee noin 120 valintakokeesta **yhdeksään**
- Samalla valintakokeella voi hakea entistä useammalle alalle ja entistä useampaan yliopistoon
- Eri valintakokeita ei järjestetä samaan aikaan
- Valintakokeet järjestetään kesäkuussa vasta todistusvalinnan tulosten julkaisun jälkeen
- Valintaperusteet julkaistaan v. 2024 lokakuun loppuun mennessä
- Kokeessa tulee olemaan
 - A) yleinen osio – akateemiset opiskelunvalmiudet
 - B) alakohtaiset osiot – koulutusalan kannalta oleelliset geneeriset taidot ja alaan liittyvä osaaminen/valmiudet

Korkeakoulujen yhteishaun aikataulut

- **Korkeakoulujen kevään 1. yhteishaku tammikuussa 2025**
 - Vieraskieliset koulutukset
 - Taideyliopiston koulutukset
 - Tampereen yliopiston teatterityön koulutus
 - Voi hakea enintään kuuteen koulutukseen ja paikkaa voidaan tarjota kuudesta koulutuksesta, hakujärjestyksellä ei merkitystä
- **Korkeakoulujen kevään 2. yhteishaku maaliskuussa 2025**
 - Suomen- ja ruotsinkieliset koulutukset
 - Voi hakea enintään kuuteen koulutukseen ja paikkaa voidaan tarjota ylimmästä hakukohteesta, johon pisteet riittävät

Syksyn yhteishaku tammikuussa 2026 alkaviin koulutuksiin syyskuussa

Kevään yhteishakujen valintatulokset tulevat viimeistään heinäkuun alussa

Faktaa korkeakouluvalinnoista

- Yliopistoon pääsee hieman suurempi osa hakijoista kuin aiemmin
- Yliopistoon tai ammattikorkeakouluun pääsy tai siellä menestyminen ei vaadi huipputodistusta – oma motivaatio tärkeä!
- V. 2022 yliopistoissa aloittaneista 69 % ei ollut kirjoittanut yhtään L-arvosanaa ja arvosanojen keskiarvo oli M – ammattikorkeakouluissa useille aloille pääsee todistusvalinnassa C:n papereilla
- Mihinkään hakukohteeseen ei vaadita pelkkiä älliä
- Tietyille aloille (lääkis, oikis, kauppi) on ollut aina vaikea päästä ja vaadittu hyviä arvosanoja
- V. 2022 hakijoista 41 % hyväksyttiin valintakokeen perusteella
- Pitkä matikka tai matikka ylipäätään ei ole itseisarvo:
 - Useimmilla aloilla lyhyen matikan M antaa paremmat pisteet kuin pitkä C
 - Korkeakouluun voi tulla hyväksytyksi myös ilman, että on kirjoittanut matikkaa

Huomioitavaa

- Vaikka edessä on tärkeitä valintoja, ei kannata stressata liikaa.
- Kun syventyy johonkin asiaan, siitä myös usein innostuu. Ei siis ole katastrofi, vaikka tuleva opiskelupaikka ei olisikaan ihan se ykköstoive. Sitä "yhtä ainutta oikeaa" ei välttämättä edes ole.
- Samaan työhön voi päätyä monen eri koulutuksen kautta ja samalla koulutuksella voi päätyä hyvin erilaisiin työtehtäviin.
- Yliopistoissa on laaja sivuainevalikoima ja ristiinopiskelu on mahdollista. Tutkinnosta voi tehdä omannäköisen!
- Alaa voi aina vaihtaa!
- Uraputki ei ole suora putki yhteen elinikäiseen ammattiin.
 - Yhä useampi tekee useamman tutkinnon tai täydennyskoulutautuu elämänsä aikana.
 - Loppuelämää ei siis naulata lukioaikaisilla valinnoilla.

Ohjausta abeille

- Opo-tunnit
- Yksilöohjaukset
- Vierailut ja vierailijat
- Hakuinfot

VÄLIVUOSI?

- Avoimen korkeakoulun opinnot – riittävä määrä mahdollistaa haun avoimen väylän kautta
 - Valmennuskurssit, kansanopistojen kurssit
 - Yo-arvosanojen korottaminen
 - Asepalvelus
 - Työelämä
 - Ulkomaille opiskelemaan tai töihin
-
- Lukion opinto-ohjaajan palvelut käytössä vuoden ajan valmistumisesta

"Haaveile, mutta älä suunnittele liikaa.

Haahuile. Seikkaile. Eksy. Kokeile.

Uskalla.

*Anna elämälle mahdollisuus olla sinulle
hyvä.*

Parempi. Paras."

